

Halâî

“MÜSLÜMANLAR” dergisinin parasız çocuk ilâvesidir.

Sayı
6
2015

Kim?

Ahmet EFE

Başakları kim sarartır yaz günü?
Değirmenin çarkını kim döndürür?
Kim boyuyor ufukları bu renge?
Işıkları kim yakar, kim söndürür?

Sürü sürü uçan göçmen kuşların,
Kim çiziyor fezalarda yolunu?
Kim doldurur çeşit çeşit yemişe,
Şu bin türlü ağaçların dalını?..

Denizleri dalga dalga kabartan,
Yeryüzünü döşek gibi seren kim?
Kim boyuyor maviye gökyüzünü,
Gecelere kara rengi veren kim?

Kim yürütür güneşleri, ayları?
Karanlıkta, karıncayı gören kim?
Kimdir bizi kötülükten koruyan?
Sevgilerle gönüllere giren kim?..

HİCRİ TAKVİM

Ayşegül IRMAK

İlkbahar, yaz, sonbahar, kış... Dünyanın güneşin etrafında bir yıllık dönüşü sonucu meydana gelir mevsimler. Kuzey yarımkürede kış yaşanırken, güney yarımkürede yaz vardır. Her mevsim üç ay sürer.

Zamanın dilimlere ayrılması sonucu takvimler oluşmuştur. Dünyada en çok kullanılan takvim şu anda ülkemizde de kullanılmakta olan miladi takvimdir. Bu takvimi ilk olarak Mısırlılar kullanmıştır. Miladi takvimde 1 yıl, 12 ay, 52 hafta ve 365 güne bölünmüş, bir ay 28-31 gün aralığındaki günlere ve 4 haftaya, 1 hafta 7 güne, bir gün 24 saate ayrılmıştır. On iki aydan oluşan miladi takvimde Kuzey yarımkürede Ocak'la başlayan yılbaşı, Aralık'la sona erer.

Bir de hicri takvim vardır. Bu takvimin başlangıç tarihi adından anlaşılacağı gibi Peygamber Efendimiz'in 622'de Mekke'den Medine'ye hicretidir. Hicri takvim ayın hareketlerine göre düzenlendiği için hicri takvimin 1 yılı miladi takvime göre Ramazan ayı her yıl 10 gün önce gelir. Böylece hicri yıl yaklaşık olarak her 33 yılda bir Miladi takvime bir yıl daha yaklaşmaktadır. Miladi takvim ile arasında 622 yıl bulunmaktadır.

Gündelik hayatımız miladi takvime göre düzenlendiği için miladi takvimi ve ayları hepimiz yeniden tekrar edelim: Ocak, şubat, mart, nisan, mayıs, haziran, tem-

muz, ağustos, eylül, ekim, kasım ve aralık.

Peki ya hicri takvim? Ramazan ayını elbette bilmeyenimiz yoktur. Ancak Ramazan dışında 11 ay daha vardır ve mübarek gün ve geceler bu takvime göre düzenlenmiştir. Bu bakımdan bu ayları da bilmemiz gerekir.

Hicri takvime göre aylar sırasıyla şunlardır:

Muharrem, Safer, Rebiülevvel, Rebiülahir, Cemaziyelevvel, Cemaziyelahir, Recep, Şaban, Ramazan, Şevval, Zilhicce, Zilkade.

Bakalım hangimiz bunları daha çabuk öğrenecek?

Miladi yılbaşı olduğu gibi hicri yılbaşı da vardır ve o 1 Muharrem'dir. Muharrem paylaşma ayıdır. Aşureler yapılır bu ayda, komşulara aşureler dağıtılır. Bu güzel işi de genellikle çocuklar yapar. Hz. Nuh hatırlanır gemisiyle.

İkinci ay Safer ayıdır. Peygamberimiz döneminde Safer ayı, cahiliye Arapları tarafından musibet, felâketler ayı olarak görülüyordu. Bu ay, Araplar tarafından uğursuz ay olarak tanınıyor ve bu ayda umre yapmak büyük günahlardan sayılıyordu. Peygamber Efendimiz ise „Umre her zaman helâldir!“ buyurmuştur. Safer ayı bizim için diğer aylar gibi sevilesi ay olmalıdır.

Üçüncü ay ise Rebi'ül Evvel ayıdır ve bu ayın 12. gecesinde Kainatın Efendisi Sevgi-

li Peygamberimiz (asm) dünyaya gelmiştir. Mevlid Kandili'nin olduğu bu ayda salavatlarla peygamberimizi hatırlayarak gönlümüzde ferahlık hissederiz.

Cuma günleri müslümanların kısa bir bayramı olarak her hafta kutlanarak Rebiülahir, Cemaziyel evvel, Cemaziyel ahir derken üç aylara girme vakti gelmiş, Recep ve Şaban görünmeye başlamıştır.

Regaip Kandiliyle karşıladığımız Recep ayına namazın emrolunduğu Miraç Kandiliyle devam eder, sonra gelen Şaban ayında Berat Kandilini Allah'ım bizi Ramazan'a ulaştır" dualarıyla değerlendiririz. Oruç ve ibadetlerle on bir ayın sultanına hazırlanan tüm aylar bu şekilde geçip gitmektedir. Çünkü dünya dönmeye devam etmekte, güneşle birlikte olan hareketi Rabbimiz'in izniyle sürmektedir.

Ayların sultanıdır Ramazan. (O sayılı günler) „Ramazan ayıdır ki, rnsânürilloğru yolu göstermek ve hidâyet ile furkandan (hak ile bâtıllı ayıran hükümlerden) apaçık deliller olmak üzere,

Kur'ân onda indirilmiştir. Öyle ise içinizden kim o aya erişirse, artık onda oruç tutsun!" (Bakara, 185) ayetiyle anlatılır Kur'an'da Ramazan... Kur'an'ın indirildiği gece olan Kadir

gecesini de Ramazan'da ibadetlerle geçiririz. Bayram gelir arkadan...

Şevval ayında yaşarız bayramı. Sevinçlerimiz hiçlahtmez... „Kim bu ayda altı gün oruç tutarsa bir sene oruç tutmuş sevabı verilir" hadisi şerifinin mutluluğu bizleri tüm ay sarıp sarmalar.

Derken gireriz Zilhicce'ye, artık hac zamanı gelmiştir... Kimimiz davet üzerine kendisi giderken, kimimizin de dualar isteyerek sevdiklerini gönderdiği Kabe'ye yolculuk başlar bu ayda... „İnsanlar için haccı ilan et, sana ister yürüyerek, ister de uzak yoldan gelen binek üzerinde gelsinler" der Hac suresi 27'de Rabbimiz ve „yemin olsun on geceye" dediği Fecr suresindeki ayetlerle Zilhicce'nin son on gün orucunu tutarız. Artık Kurban Bayramı gelmiştir. Bayram beraberliktir. Bayram, namazların ardından söylenen teşrik tekbirleriyle neşe içinde kutlanır.

Zilkade yılın son ayıdır. Yıl biterken artık her türlü söz ve davranışlarda daha dikkatli davranılmak, bu ayı bir muhasebe ayı şeklinde değerlendirip yeni bir yıla hayırla girmek için dua, ibadet ve Peygamber Efendimiz'in sünneti olan Pazartesi, Perşembe günlerini oruçla geçirmeye çalışılmalıdır.

Bakalım yedi farkı ne kadar sürede bulabileceksiniz?

MELEKLERDEN BAŞKA GÖRÜNMEYEN VARLIKLAR

Kur'an'da cinler

Gözümüzle göremediğimiz varlıklardan biri de cinlerdir. Gözle görülmeyen bu varlıklar hakkında birçok farklı inanış ve fikirler bulunmaktadır.

Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim cinlerin var olduğunu bize haber vermektedir; ancak nasıl varlıklar oldukları hakkında ayrıntılı bilgi vermemektedir.

Kur'an-ı Kerim'de cinlerden söz edilmekte, hatta "Cin" adında bir sure bulunmaktadır.

Cinler, Allah tarafından yaratılmış varlıklardır. Kur'an'da "Cinleri de halis ateşten yarattık" (Rahmân, 55/15) denilmektedir. Buradan da anlaşılıyor ki, cinler ateşten yaratılmış varlıklardır.

Cinler de insanlar gibi Allah'ı tanımak, O'na ibadet etmekle yükümlüdürler. "Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım" (Zâriyât, 51 /56].

Cinler ve peygamberler

Cinlere de peygamberler gönderilmiştir.

"Ey cin ve insan topluluğu, içinizden size ayetlerimi anlatan ve bu gününüzün gelip çatacağı hakkında sizi uyaran peygamberler gelmedi mi?" (En'âm, 6/130). Cinlerin de kendilerine gelen peygamberlerin uyarılarına inananlar ve inanmayanlar vardır.

"De ki: Bana vahyolundu ki, cinlerden bir topluluk Kur'an'ı dinlediler de şöyle dediler: Biz harikulade güzel bir Kur'an dinledik. O doğru yola iletiyor, ona inandık" (Cin, 72/1-2).

Cinlerin de iyileri ve kötülükleri vardır. Onların kötülüklerinden Allah'a sığınmak gerekir.

Cinlerin kötülüklerinden sakınmak için neler yapılabilir? "Nâs Suresi"nin anlamını açıklayınız.

Cinlerle ilgili batıl inançlar

Ruh çağırma

Cinler görünmeyen varlıklar olduğu için haklarında pek çok inanç ve söylenti vardır. Bu inançların pek çoğu da batıldır. Biz ancak cinler hakkında Kur'an'ın bildirdiklerine inanırız.

Cinlerle ilgili batıl inanışlardan bir kısmı ruh çağırma, falcılık, büyü ve sihirdir.

Bazı insanlar toplanırlar, ruh çağırdıklarını ve ruhlarla konuştuklarını, onlardan bugün ve gelecek ile ilgili haberler aldıklarını iddia ederler. Bu haberlere göre yaşamlarını düzenlemeye ve kararlar almaya çalışırlar.

Ölen insanların ruhlarının tekrar dünyaya gelmediği Kur'an'da belirtilmektedir.

Ruhların yaşayan insanlarla bağlantı kuracağına dair herhangi bir ayet ya da hadis bulunmamaktadır. Bu yüzden, ruh çağırma yoluyla elde edildiği iddia edilen bilgilere güvenerek kararlar almak, davranışlarda bulunmak yasaklanmıştır.

Sihir/Büyü

Mukaddes dinimizce sihir/büyü ile uğraşmak, bunları yaptırmak kesinlikle yasaklanmıştır.

Sevgili Peygamberimiz sihir/büyü ile uğraşmayı büyük günahlar arasında saymıştır.

Sihir/büyü gibi batıl inançlardan kaçınmalıyız.

Gücümüzü aşan tehlike ve olası kötülüklerden her zaman Allah'a sığınmalıyız.

"De ki; yarattığı şeylerin kötülüğünden, karanlık çöktüğü zaman gecenin kötülüğünden, düğümlere üfleyenlerin kötülüğünden, haset ettiği zaman hasetçinin kötülüğünden, ağaran sabahın Rab- bine sığınırım" (Felâk, 1 13/1-5).

"Biz dünya hayatında da ahirette de sizin dostlarıyız...." (Fussilet, 41 /31).

Falcılık

İnsanlar arasında yaygın olan batıl inançlardan biri de falcılıktır. Falcılık geleceği öğrenmek, şans ve kısmeti anlamak amacıyla yapılmaktadır. Bunun için oyun kâğıdı, kahve telvesi, avuç içi gibi şeylere bakılarak anlamlar çıkarılmaya çalışılmaktadır. Bu işleri yapanlar "falcı" olarak bilinmektedir.

Falcılar, insanların bugünü ve geleceğini öğrenme, başlarına gelecekleri bilme merakını kullanırlar. Bu merakı besleyerek, insanları aldatırlar. Oysa insanların gelecekteki olayları bilmeleri hiçbir şekilde mümkün değildir.

Peygamberler bile ancak Allah'ın kendilerine bildirdiklerini bilebilirler. Nitekim Hz. Nuh çevresindekilere;

"Ben size Allah'ın hâzineleri benim yanımdadır, demiyorum. Ben gaybı da bilmem..." diyor (HOD, 11/31).

Falcılık bir çeşit, "gerçeği" anlamayı engelleyen mania haline geliyor. Bu yüzden olsa gerek, falcıların söyledikleri ile hareket eden pek çok insan daha sonra hüsrana uğrayabiliyor.

Falcılık ve istismarcılık

Falcılar, insanların para, zaman ve duygularını istismar etmektedirler. Böylece haksız kazanç ve güç sağlamaktadırlar.

Dinimiz falcılık, kâhinlik gibi işlerle uğraşılmasını ve bu işlerle uğraşan insanlara itibar edilmesini yasaklamıştır.

MEVLITTE

Hikâye

İsmail A. ÇAVUŞEV

O sabah başlayan kar gün boyu dinmeden yadı, yolları, avluları, saçakları, ağarttı. Rüzgar dindi. Akşam olmak üzereydi. Annesi alatacele abdest aldı, üstünü başını değiştirdi ve ennihayet Emineye:

- Sen de hazır ol, kızım. Bu akşam anan baban geç gelirler, biz seninle mevlide gidelim! dedi.

Emine çoktandır mevlidin ne olduğunu merak ediyordu. Neydi bu mevlid? Hemen yerinden kalktı ve:

- Tamam, anne! dedi. Zaten yarınki derslerimi öğrenmiştim. Matematikten ev ödevlerimi de yaptım. Şimdi giyinip hazır oluyorum.

Bu esnada hava basbaya kararmış, gökte ay doğmuş, kar da dinmişti. Sokağa çıktılar. Yollar açılmamıştı. Kar, dizlerine kadar geliyordu. Annesi elinde feneriyle yolu aydınlatmaya çalışıyor, fakat yol görünmüyordu. Emine:

- Anne, ben önden gideyim, sen arkamsıra gel, bana ayaz et! dedi ve annesinin önüne geçti.

Mevlid okunacak hane uzak değildi. Çok çok üşümeden gidecekleri haneye vardılar. Ev sahipleri gelecek insanlara aydınlık olsun diye ta dış kapıdan içeriye kadar ışık veren elektrikler yakmışlardı.

- Mari, hu! Geliyoruz! diyerek ev sahibini selamladı.

- Buyurun, buyurun! Hoş geldiniz! İçeriye geçin!

Emine ve büyükannesi içeriye geçip selam verdiler.

Odada artık kalabalık kadınlar vardı, ev sahipleri yere kırma döşekler sermişlerdi. Birazdan daha başkaları da geldi. Gelenler içeriye geçip oturuyor, birbirlerinin hallerini soruyor, konuşuyorlardı. Bir neden sonra ev sahibesi Eminenin annesinin kulağına birşeyler söyledi. O da "Tamam! Olur!" dedi. Sonra çantasından Mevlid kitabını çıkardı ve:

- Saygıdeğer komşularım, Feride hanımın mevlidine hoş geliniz. Artık gelecek olanlar gelmiştir hesap ediyorum. Mevlidimize başlayabiliriz. Beraberce okuyacağımız arkadaşlarımız şöyle ileriye sokulsunlar! dedi.

Üç genç kadın daha yerlerinden kalkıp odanın ortasında açılan alaya gelip oturdular. İçeride ses seda kesildi. Eminenin büyükannesi Besmele çekerek Mevlid kitabını açtı ve annesinin o çok sevdiği sesi duyuldu:

"Allah adın zikredelim evvela,

Vacip oldu cümle işte her kula.

Allah adın her kim ol evvela ana,

Her işi asan eder Allah ona."

Emine büyükannesini Kur'ân okurken de dinlemişti, fakat Mevlid okuyuşunu ilk defa duyuyordu. İçeride çıt yoktu. Büyükannesi okudukça sadece kıyıda köşede sesleri duyuluyordu.

7 Bir ara büyük annesi sesini yükselterek:

- "Ger diler siz bulasız oddan necat, Aşk ile derd ile idin essalat." diye haykırdı. Annesinin okuduklarını dinleyen kadınlar bir ağızdan:

- Esselatü ve selamu aleyke ya Rasulallah... diye devam ettiler.

Şimdi mevlidi ikinci kadın aldı, okumaya başladı. O da güzel okuyordu. Sesi adeta kadife gibi yumuşaktı. İşte tam Peygamberimizin doğumunu anlatan yerlerini okuyordu:

Doğdu ol saatte ol sultanı din

Nura gark oldu semavatü zemin
Sallü aleyhi ve sellimü teslima
Hatta tenalü cenneten ve naima

Bazı yaşlı nineler göz yaşlarını tutamayarak sessizce ağlamaya başladılar. Kimileri başörtülerinin uçlarıyla gözlerini kuruyor, kimileri de mendilleriyle gözlerini siliyorlardı.

Mevlid okunup bittikten sonra evsahibesi Feride yenge misir tenceresini getirdi. Elindeki kepçe ile sahanlara mısır doldurup ta ötelere kadar uzatmaya başladı. İçeride birbirleriyle hal hatır eden kadınların konuşmalarıyla sıcak bir hava oluştu. Hatta bir ara dipten bir kadın sesi geldi:

"Kızlar, şu kapıyı biraz aralasanız ya!"

Kapı yanında oturanlar hafifçe kapıyı araladılar. Derken bir kızçağız çok güzel bir ilahi söyledi. Emine ilk defa hem Mevlid, hem de ilahi duyuyordu.

Sordum Sarı Çiçeğe
Annen baban var mıdır?
Çiçek eydür derviş baba
Annem babam topraktır.

Mevlid bitip dağıldıktan sonra. Yine büyükannesiyile evlerinin yolunu tuttular. Gökte ay yuzuvarlak olmuş. Bir kız çehresiyle onlara gülüyor, yollarını aydınlatıyordu. Köyün üzerine serpilen nur yağmuru altında hiç konuşmadan yürüdüler. Emine sanki yepyeni bir dünya görmüştü. Kadınlar büyükannesinin okuyuşunu ne kadar dikkatle dinlediler! Onun söylediği her sözü adeta bellemek istiyorlardı. O akşam büyükannesinin ne kadar saygın ve bilgili bir kadın olduğunu bir kere daha anladı ve içinden kendi kendine: "Ben de onun gibi olacağım!" dedi.

Evde, yatağına yatıp besmele çektikten sonra: "Bu akşam ne kadar güzeldi! Ne iyi ki annem beni de mevlide götürdü!" diye düşündü ve uyuya kaldı.

DEDELERİMİN YAZISINI ÖĞRENİYORUM

Osmanlıcada kullanılan Türkçe kelimelerdeki kalın (a-ı-o-u) ve ince (e-i-ü-ö) ses uyumu aşağıdaki 12 harfi harfle sağlamıştır.

Kalın h	Kalın d	Kalın t	Kalın s	Kalın ğ	Kalın k	KALIN
خ	ط	ط	ص	غ	ق	
İnce h	İnce d	İnce t	İnce s	İnce ğ	İnce k	İNCE
ه	د	ت	س	گ	ك	

Örnek verecek olursak. Kalın karakterli harflerde kalın sesliler (a-ı-u-o) ince karakterli harflerde ince sesler (e-i-ü-ö) kullanılır...

facebook/osmanlı türkçesi öğreniyorum
www.osmanlicaogren.com

Kor: kalın olduğu için: قور

Taş: kalın olduğu için: طاش

Kör: ince olduğu için: كور

Ter: ince olduğu için: تر

Ağ: kalın olduğu için: آغ

Davul: kalın olduğu için: طاوول

Eğ: ince olduğu için: آگ

Ders: ince olduğu için: درس

Sor: kalın olduğu için: صور

Hız: kalın olduğu için: خيز

Süs: ince olduğu için: سوس

Her: ince olduğu için: هر

MÜJDE

Rüzgârın ılık nefesinde,
Çocuklar, bahar geliyor!
İrmağın içli sesinde,
Çocuklar, bahar geliyor!

Sularla toprağı oyarak,
Öten bülbülü duyarak,
Sonsuz neşenize uyarak,
Çocuklar, bahar geliyor!

Türlü kuşların ötüşünde,
Kuzuların meleşinde,
Menekşenin gülüşünde,
Çocuklar bahar geliyor!

Eğilmesin boynun sakın,
Yarın bugünden de yakın,
Karşı yakaya bir bakın,
Çocuklar, bahar geliyor!

Doğar bir sabah hepimize
Hediye dir güneş bize.
En sevinçli müjdem size:
Çocuklar, bahar geliyor!

İsmail A. ÇAVUŞEV

ПОКАНА ЗА ИФТАР

Един мъж през целия месец рамазан не се прибирал вкъщи. Канен неканен, отивал на ифтари у различни хора. Веднъж дошъл един човек и рекъл на жена му:

- Каня съпруга ви тази вечер на ифтар у нас!

Тогавя жена му рекла:

- Вече сме към края на месеца, а аз не съм му видяла лицето. Вие ако го видите, кажете му, една вечер да се отбие на ифтар и у нас.

НАМЕРЕТЕ РАЗЛИКИТЕ

средата на стаята, където им отвориха място. Баба й изрече «Бисмиллях!» и отвори мевлида и се зачете:

„Аллах адън зикределим еввеля,

ваджиб олдур джюмле иште хер кула...”

/Нека първом да споменем името на Аллах; това трябва да е начело на всяко дело/.

Емине много пъти бе слушала баба си, когато четеше Корана със звънливия си глас, но сега за пръв път чуваше как чете “Мевлид”.

В стаята бе настанала дълбока тишина. Докато баба й четеше, тук там по ъглите другите баби взеха да бършат сълзите си с крайчеца на забрадките си. По едно време баба й повиши глас и зачете:

„Гер дилерсиз буласъз одтан неджат...” /Ако вие желаете спасение от огъня.../

При тези думи всички жени ги повториха в един глас с четеща. Сега започна да чете втората жена. Тя също четеше много хубаво. Кадифеният ѝ глас се лееше в тишината на стаята.

След това започна да чете онези места, в които се разказваше за раждането на нашия Пейгамбер Мухаммед Мустафа. Сега някои от по-възрастните баби започнаха тихо да плачат. А жената повтаряше със своя призивен глас:

„Мерхаба, ей али султан, мерхаба!..” /Привет на теб, наш повелителю, привет!"/

След като приключи четенето на мевлида, леля Фериде донесе тенджерата със сварена царевица и започна да раздава с пълни чинии.

Жените започнаха да разговарят помежду си и вътре се установи

топла атмосфера. По някое време дори от някой ъгъл жени се обадиха:

„Момичета, бихте ли откrexнали малко вратата, че тук стана задушно!..”

По-младите, които седяха до вратата я откrexнаха и отвън нахлу свеж зимен въздух. После някаква девойка, която Емине не познаваше, поде песен - иляхи и жените я слушаха с внимание.

Когато мевлидът приключи, те си тръгнаха за къщи. Луната на небето грееше ярко и обсипваше с бяло сияние снежния свят над селото. Емине като че ли бе открила един нов, непознат за нея свят. Те вървяха без да разговарят и тя си представяше с какво голямо внимание жените слушаха всяка дума на баба й, колко много я уважаваха за това, че знае много неща за Пейгамбера ни. И тя реши в себе си: “Аз трябва да последвам баба си!”

Когато къщи си легна и изрече бесмеле, си помисли: „Колко хубаво беше тази вечер на мевлида! Добре, че баба ме взе с нея!..” и неусетно заспа.

НА МЕВЛИД

Разказ

Исмаил А. ЧАУШЕВ

Снегът, който започна да вали сутринта, продължи цял ден и покри пътища и дворове. Всичко потъна в бял рай. Привечер баба й набързо взе абдест, преоблече се и каза на Емине:

- Пригответи се и ти, моето момиче. Тази вечер майка ти и баща ти ще закъснеят, а пък ние с теб ще отидем на мевлид.

Емине отдавна искаше да узнае какво е това мевлид. Тя скочи от мястото си и рече:

- Добре, бабо! Веднага ще се приготвя. Без това уроците си за утре съм приготвила. Задачите по математика съм решила. Сега се преобличам и съм готова.

През това време се бе стъмнило доста. На небето се бе показала луната, вятърът бе стихнал. Те излязоха на улицата и видяха, че пътищата са отрупани със сняг до колене. Баба й се мъчеше да освети пътя с фенера, но под снега той не се виждаше.

- Бабо, аз да вървя отпред, за да осветяваш пътя ми! - рече Емине и мина пред баба си.

Семейството, в което щеше да се състои мевлидското тържество не бе далече. Скоро те стигнаха до тях. Стопаните бяха окачили електрически лампи от улицата чак до входа, за да им е светло на хората, които щяха да дойдат на мевлида.

- Мари, хуу! - викна баба й. - Пристигаме!

- Заповядайте, елате! Добре сте ни дошли! Минете вътре! - ги посрещна леля Фериде.

Емине и баба й влязоха и поздравиха жените, които се бяха насъбрали вече. Домакинята бе застлала пода с дебели и красиво бродирани дюшеци. Скоро дойдоха и други жени. Всички влизаха, поздравяваха и питаха как са, що са, разговаряха. По едно време леля Фериде се наведе над ухото на баба й и пошепна нещо. Баба й отвърна:

- Да, може! Можем да започнем вече! Които са дошли - дошли са.

После тя посегна към торбичката си, извади оттам Мевлида и на висок глас обяви:

- Скъпи съседки, добре сте дошли на мевлида на уважаваната от нас госпожа Фериде. Смятам, че вече всички са тук и можем да започнем нашия мевлид. Нека сега да се приближат към центъра и онези жени, с които ще пеem тази вечер.

Още три жени станаха от местата си и седнаха в

хадиси, които да твърдят, че духовете биха установили контакти с живи хора. Затова в нашата религия е забранено да се вземат решения въз основа на информации, почерпени при извикване на духове.

Магията

о Нашата свещена религия решително забранява да се занимава с магия и магьосничество.

о Любимият ни Пейгамбер е смятал магьосничеството за голям грях.

о От опасностите, които надхвърлят нашите сили и възможности, винаги трябва да се приютяваме при Аллах.

„Кажете /о, Мухаммед/: „Опазил ме Господаря на разсъмването от злото на онова, което сътворил, и от злото на тъмнината, когато настъпи и от злото на духащи по възлите /магьосници/ и от злото на, завистниците, когато завиди!» (ел-феляк 1-5)

„Ние сме вашите ближни и земния живот и в отвъдния“ (Фусилет, 31)

Гадателство, врачуване

о Гадателството или врачуването е едно от широко разпространеното суеверие сред хората. Към гадателство се прибегва с цел да узнаят бъдещето, какви са шансовете за успех и щастие в живота. Затова се хвърлят карти, бобени зърна, гледа се на дъното на кафеени чаши, длани и др. Такива хора се наричат гадатели, врачки и др.

о Гадателките и врачките експлоатират желанието на хората

да узнаят настоящето и бъдещето си, да разберат какво ще им се случи. Като подхранват желанието им хората се залъгват, а други трупат печалби. Трябва да се знае, че по никакъв начин не е възможно хората да узнаят и да предвидят какво им предстои и какво ще им се случи в бъдеще.

о Дори пейгамберите са знаели само онова, което Аллах им е известявал. Впрочем, Хз. Нух е заявявал на приближените си: **«И не ви казвам: „При мен са съкровищниците на Аллах, нито зная неведомото“.** (Худ, 31)

о Гадателството се превръща в пречка за узнаване на «истината». Затова мнозина, които действат по указанията на гадателите по-късно изпитват разочарование.

Гадателството и експлоатацията на хората

о Гадателките и врачките се възползват от лекомислието на хората и експлоатират чувствата, времето и средствата им и печелят от това.

о Нашата религия забранява да се занимаваме с гадателства и врачуване и да се вярва на подобни неща.

„О, вярващи, виното, играта на късмет, кумирите и стрелите са нечистотия от делото на сатаната. Странете от нея, за да сполучите! (ел-Маиде, 90)

МЕЛЯКЕТАТА И ДРУГИТЕ НЕВИДИМИ СЪЗДАНИЯ

Джиновете в Свещения Коран:

o Между невидимите за нас създания са джиновете. Има множество различни вярвания и мисли относно тези създания, които са невидими за нашите очи.

o Свещената ни Книга Коран-и Керим обаче ни известява, че съществуват джинове /видения, духове/, но подробни знания за тях в Корана няма.

o Джиновете са създания, сътворени от Аллах. В Корана се казва: „И Сътвори Той джиновете от пламъка на огъня“. (ер-Рахман, 15) Оттук става ясно, че джиновете са сътворени от огъня.

Джиновете имат за задължение както хората да опознаят Аллах и да Му служат. «Сътворих аз джиновете и хората единствено за да Ми служат. Не искам от тях препитание и не искам да Ме хранят». (ез-Зарият, 56-57)

Джиновете и пейгамберите

На джиновете също са изпратени пейгамбери: «О, сборище от джинове и хора, не ви ли явиха пратеници измежду вас, които ви разказваха за Нашите знамения и ви предупреждаваха за срещата с този ваш Ден?» (ел-Енам, 130).

Има хора, които вярват и не вярват, че джиновете имат изпратени за тях пейгамбери. «Кажете /о,

Мухаммед/: «Разкрито Ми бе, че няколко джинове слушали и рекли: «Чухме удивителен Коран. Насочва той по правия път. Затова повярвахме в него и никога не ще съдружим със своя Аллах». (Джин, 1-2)

Сред джиновете също така съществуват добри и лоши. Трябва да потърсим закрилата на Аллах, за да се предпазим от лошите джинове.

Суеверия, свързани с джиновете

/Извикване на духове, магия, гадаене и баене/

o Тъй като джиновете са създания невидими, за тях са сътворени много и различни поверия и сказания. По-голямата част от тях спадат към суеверията. Ние обаче вярваме само на онова, което е казано за джиновете в Корана.

o Извикване на духове, гадаенето и магиите са част от суеверията, свързани със съществуването на джиновете.

o Някои хора се събират на едно място и твърдят, че извикват духове и разговарят с тях, узнават от тях настоящето и бъдещето. Те се опитват да устройват живота си съгласно тези познания, които са получили от тях.

o В Корана е потвърдено, че душите на починалите хора не се връщат повторно на земята.

o Няма никакви айети или

хиджра, сиреч по мюсюлманския календар. Тя е на 1. мухаррем. През този месец се готви ашуре и се раздава на съседите. Тази работа основно вършат децата.

Месец мухаррем ни напомня за Хз. Нух, който се спасил с построения от него кораб при потопа. Спасил и животните.

Нека за всеки случай да си припомним месеците по мюсюлманския календар - хиджра: мухаррем, сафер, ребюлеввел, ребюлахър, джемазиелеввел, джемазиелахър, реджеб, шаба, рамазан, шеввалзилхидже, зилкаде

По времето на нашия Пейгамбер месец сафер невежите араби го смятали за месец на беднотията и нещастията, поради което извършването на умре хадж се смятало за голям грях. Нашият Пейгамбер повелил, че умре е позволено винаги! Месец сафер ние го обичаме както останалите месеци.

Третият месец от годината е ребюлеввел. През 12-та нощ на този месец се родил господарят на световите, любимият ни Пейгамбер Мухаммед Мустафа. През този месец отбелязваме мевлид кандили и припомняйки се за раждането на Пейгамбера ни го приветстваме с признателност.

Чествайки всеки петъчен ден като кратки празници през месеците ребюлахър, джемазиелеввел, джемазиелахър, се задават трите свещени месеци: реджеб, шабан, рамазан.

След месец реджеб, който посрещаме с регаиб кандили следва мирач кандили, през който месец ни е повелен намаза. Подир него идва месец шабан с берат кандили, който отбелязваме с молбите: „Аллах наш, направи да достигнем до рамазана“. Всички месеци, които изживяваме с оруч и служение -ибадети- преминават с подготовката за владетеля на единайсетте месеца, защото земята, с позволение на Създателя продължава своя ход заедно със слънцето.

Месец рамазан е владетелят на единайсетте месеца. «Рамазан е месецът, през който беше низпослан Коранът за напътствие на хората и с ясни знаци от напътствието и разграничението. Който от вас е свидетел на този месец, да пази оруч през него, а който е болен или на път - да се издължи в други дни». /ел-Бакара, 185/ С тази слова Корана описва месец рамазан. През рамазана посрещаме нощта кадир, през която е низпослан Свещеният Коран.

През месец шеввал посрещаме байрама с безкрайна радост. Свещен хадис гласи: «Който през този месец спазва шест дена оруч - му се признават добрини, колкото ако е пазил оруч цяла година. Ето това щастие ни обгръща цял месец!

И неусетно сме навлезли в месец зилхидже. Вече е време за хадж. Някои от нас заминават по свое желание, а други пък изпращат свои близки и любимци. Така започват пътуванията за свещените земи... В 27-и айет на сура Хадж, Аллах Теаля повелява: „И зови хората за поклонението хадж! Ще идват при теб и пеш, и върху изнемощели камили. И ще идват от всякакви далечни пътища“ и с айетите на сура Феджр се заемаме с оруджа на последните десет дни на месец зилхидже. Погледнете ли в календара, ще видите, че е дошъл курбан байрам. А всеки байрам е повод за веселие и споделяне. Байрамът се чества подир празничен намаз с радост и възгласи за възхвала.

Зилкаде е последния месец на годината. На свършека на годината трябва да внимаваме за всяка своя приказка и постъпка. Той трябва да ни служи като месец за обобщение и равносметка за цялата година и подготовка за навлизане в една нова година с молитви, служения в името на нашия Създател и Неговия Пейгамбер като се стараем понеделниците и четвъртъците да прекарваме с оруч по суннета на нашия Пейгамбер.

МЮСЮЛМАНСКИЯТ КАЛЕНДАР

Айшегюл БРМАК

Пролет, лято, есен, зима... Това са четирите сезона, които преживяваме вследствие въртенето на земята около слънцето. Докато на северното полукуълбо е зима, то на южното цари лято. Всеки сезон продължава приблизително по четири месеца.

Вследствие делението на годишното време се е получил и календарът. Най-широко употребяваният календар в света е този, който употребяваме и ние. За пръв път в историята са го използвали в Древния Египет. В него една година се дели на 12 месеца, 52 седмици и 365 дена. Всеки месец има 28 - 31 дена и 4 седмици. В една седмица има 7 дена, а в един ден - 24 часа. В нашия календар годината започва с месец януари и свършва с декември.

Освен този календар, има и мюсюлмански календар, наречен „хиджри“. Както се подразбира и от наименованието, той носи началото си от Преселението на нашия Пейгамбер /с.а.с./ от Мекка в Медина през 622 г. Тъй като мюсюлманският календар е съставен според движението на луната около земята, то той е с 10 дена по-къс от съвременния календар. Затова всяка

година месец рамазан настъпва 10 дена по-рано. Това е направено щото всеки човек през живота си да посреща рамазана през различните сезони. Така мюсюлманският календар хиджри за 33 години се приближава с по една година до християнския, разликата между които е 622 години.

Тъй като ние ползваме календара по Рождество Христово, или християнския календар, нека си припомним имената на месеците по него: януари, февруари, март, април, май, юни, юли, август, септември, октомври, ноември, декември.

А защо трябва да знаем мюсюлманския календар? Всеки от нас е чувал за месец рамазан. Но извън него има и други месеци, в които са свещените дни и месеци. Затова се налага да знаем и тези месеци: мухаррем, сафер, ребиюлеввел, ребиюлахър, джемазиюлеввел, джемазиюлахър, реджеб, шабан, рамазан, шеввал, зилхиджде, зилкаде.

/Нека видим кой от вас ще ги научи наизуст!/
/

Всяка година посрещаме нова година. Но съществува и нова година по

НАСРЕДДИН ХОДЖА

Ахмед ЧАКЪЛ

Една вечер както спял, Ходжа ефенди, чул някаква суматоха на улицата.

Излязъл да разбере за какво се карат хората вън. Завил се с юргана, за да не изстине.

Когато излязъл на улицата, един от крадците грабнал юргана и побягнал... Върнал се Ходжа ефенди и жена му го пита:

За какво е била караницата?

Ами... изглежда за нашия юрган е била.

Аллах мой!

Аллах, мой!

Мустафа ГЮВЕНДАГ

Аз съм още малък.
Тепърва откривам света.
Но вече зная, че Ти си
сътворил света!

Ако денят е без край -
Бих се уморил от игра.
Ако нощите са рай -
Тогаз светлина ми дай!
В небосвода през нощта,
Светват звездите безкрай.
И нито майка, ни пък татко
те не знаят кой ги пали, кой?

Пък слънцето е тъй далече,
а погледнеш -грейнало вече!
И говори ми: "Хей, човече,
стани, птиците запяха,
и цветята разцъфтяха!"
А тях кой ги сътвори?

В морето, в простора,
плават кораби без умора.
И риби малки и големи.
Знам, Ти с любов ги сътвори.
Затова за всичко
благодаря Ти сърдечно!
О, Аллах, мой приеми,
моята признателност вечна!

